

[Strona Główna](#) > ... > [Roszczenia Pieniężne](#) > [Drobne Roszczenia](#) > Estonia

Drobne roszczenia

 Estonia

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Istnienie szczególnego postępowania w sprawie drobnych roszczeń

Krajowe przepisy proceduralne dotyczące postępowań sądowych w sprawach cywilnych ustanowiono w [kodeksie postępowania cywilnego](#) (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*).

Zgodnie z § 403 kodeksu postępowania cywilnego sąd może, za zgodą stron, wydać orzeczenie bez przeprowadzenia rozprawy.

Zgodnie z § 404 kodeksu postępowania cywilnego sąd może zarządzić, aby sprawa z powództwa o wartości pieniężnej została rozstrzygnięta w trybie pisemnym, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty odpowiadającej 4 500 euro w przypadku roszczenia głównego i 8 000 euro wraz z roszczeniami akcesoryjnymi.

Zgodnie z § 405 kodeksu postępowania cywilnego sąd dysponuje swobodą słusznego uznania i może rozpoznać powództwo w trybie uproszczonym, przestrzegając jedynie ogólnych zasad proceduralnych określonych w kodeksie, jeżeli dane powództwo ma wartość pieniężną i wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty odpowiadającej 3 500 euro w przypadku roszczenia głównego i 7 000 euro wraz z roszczeniami akcesoryjnymi.

Na wniosek powoda powództwo o zapłatę środków pieniężnych z weksla lub czeku bądź powództwo o przymusową egzekucję wynikającą z hipoteki, hipoteki na statku lub zastawu rejestrowego rozpoznaje się w trybie dokumentowym, pod warunkiem że wszystkie elementy uzasadniające roszczenie można udowodnić za pomocą dokumentów oraz że do pozwu dołączono niezbędne dokumenty lub powód złoży je w terminie wyznaczonym przez sąd.

1.1 Zakres postępowania, próg

Jeżeli strony wyrażą zgodę, sąd może zarządzić rozpoznanie sprawy cywilnej w trybie pisemnym niezależnie od rodzaju i wartości sprawy.

Sąd może zarządzić zastosowanie trybu pisemnego bez zgody stron, jeżeli sprawa dotyczy powództwa o wartości pieniężnej i wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty odpowiadającej 4 500 euro w przypadku roszczenia głównego i 8 000 euro wraz z roszczeniami akcesoryjnymi.

Tryb uproszczony można zastosować, jeżeli powództwo ma wartość pieniężną i wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty odpowiadającej 3 500 euro w przypadku roszczenia głównego i 7 000 euro wraz z roszczeniami akcesoryjnymi.

W przypadku gdy powództwo o zapłatę środków pieniężnych z weksla lub czeku bądź powództwo o przymusową egzekucję z hipoteki, hipoteki na statku lub zastawu rejestrowego rozpatruje się w trybie dokumentowym, nie ustala się wartości progowej.

1.2 Stosowanie postępowania

Wnioski w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń można składać w sądzie drogą

elektroniczną lub za pośrednictwem operatora świadczącego usługi pocztowe. Wnioski można składać drogą elektroniczną w utworzonym w tym celu systemie informatycznym (*Avalik e-toimik*, Publiczny e-plik, <https://www.e-toimik.ee/>) lub pocztą elektroniczną na wskazany adres e-mail. Dane kontaktowe sądów estońskich znajdują się na [portalu sądowym](#). Wnioski muszą być podpisane przez nadawcę. Wnioski składane drogą elektroniczną muszą być opatrzone podpisem cyfrowym nadawcy lub przesłane w podobnie bezpieczny sposób, który umożliwi identyfikację nadawcy. Wnioski można też składać drogą elektroniczną faksem lub w innej formie umożliwiającej uzyskanie pisemnego protokołu, pod warunkiem że oryginał pisma procesowego zostanie niezwłocznie przekazany sądowi. W przypadku zastosowania trybu uproszczonego sąd może pominąć przepisy dotyczące wymogów co do formy składania wniosków.

W przypadku wydania postanowienia o zastosowaniu trybu pisemnego za zgodą stron zgodnie z § 403 kodeksu postępowania cywilnego, sąd jak najszybciej wyznacza termin, w którym można składać wnioski i pisma procesowe, oraz datę upublicznienia wyroku i informuje o tym strony. Strony mogą wycofać zgodę na tryb pisemny tylko wtedy, gdy zajdzie istotna zmiana w sytuacji procesowej. Jeżeli strona nie poinformuje sądu, czy zgadza się na tryb pisemny, zakłada się, że chce, aby sprawę rozpatrzono na rozprawie sądowej.

Zgodnie z § 404 kodeksu postępowania cywilnego sąd, który wydaje postanowienie o zastosowaniu trybu pisemnego w sprawie dotyczącej powództwa o wartości pieniężnej, wyznacza termin składania wniosków i dokumentów, ustala datę podania wyroku do wiadomości publicznej i informuje o tym strony. Sąd może zmienić termin, jeżeli uzasadnia to zmiana sytuacji procesowej. Sąd może odwołać zastosowanie trybu pisemnego, jeżeli uzna, że istotne jest, aby strona stawiała się osobiście w celu wyjaśnienia faktów, które stanowią podstawę powództwa. Na swój wniosek strona zostanie wysłuchana niezależnie od tego, czy zarządzono tryb pisemny.

Zgodnie z § 405 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego sąd może rozpoznać powództwo w trybie uproszczonym bez konieczności wydawania w tym celu konkretnego postanowienia. Sąd, korzystając ze swobody słusznego uznania i rozpoznając powództwo w trybie uproszczonym, przestrzega jedynie ogólnych zasad proceduralnych. W postępowaniu uproszczonym sąd zapewnia poszanowanie podstawowych praw i wolności oraz podstawowych praw procesowych stron postępowania, a także wysłuchuje stronę na jej wniosek. Nie ma wówczas konieczności przeprowadzenia rozprawy sądowej. Strony postępowania muszą jednak otrzymać informację o przysługującym im prawie do bycia wysłuchanym przez sąd. Uproszczenie postępowania stanowi możliwość, a nie obowiązek sądu.

W czasie rozpatrywania powództwa w trybie uproszczonym sąd może między innymi:

- prowadzić rejestr czynności procesowych jedynie w zakresie, w jakim uzna to za konieczne, i wyłączyć prawo do wnoszenia zastrzeżeń do takiego rejestru;
- wyznaczać inne terminy niż przewidziane w prawie;
- uznawać także osoby niewskazane w ustawie za pełnomocników strony postępowania wskazanych w umowie;
- pomijać przepisy prawne dotyczące wymogów co do formy przedstawienia i przeprowadzenia dowodu, a także uznawać za dowody środki dowodowe, których nie złożono pod przysięgą, w tym oświadczenia stron postępowania;
- pomijać przepisy prawa dotyczące wymogów co do doręczania dokumentów procesowych oraz formy, w jakiej strony postępowania mają składać dokumenty, co jednak nie dotyczy doręczenia pozwu pozwanemu;
- zrezygnować z pisemnego postępowania przygotowawczego lub z rozprawy sądowej;
- przeprowadzać dowody z własnej inicjatywy;
- wydać orzeczenie w sprawie bez części opisowej lub uzasadnienia;
- niezwłocznie stwierdzić wykonalność orzeczenia wydanego w sprawie, nawet w przypadkach innych niż przewidziane w ustawie lub bez zabezpieczenia przewidzianego prawem.

W przypadku gdy wartość przedmiotu sporu cywilnego nie przekracza progu określonego dla trybu uproszczonego, stosuje się przepisy dotyczące trybu uproszczonego, także w razie odwołania od orzeczenia wydanego w trybie uproszczonym. Dotyczy to również orzekania w sprawie cywilnej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 1), w zakresie, w jakim to rozporządzenie go nie reguluje. Na podstawie rozporządzenia sprawę może rozstrzygnąć właściwy sąd rejonowy (*maakohus*).

Tryb dokumentowy stosuje się na wniosek powoda, pod warunkiem że wszystkie elementy uzasadniające

roszczenie można udowodnić za pomocą dokumentów oraz że do pozwu dołączono niezbędne dokumenty lub powód złożył je w terminie wyznaczonym przez sąd.

Środki elektronicznego doręczania dokumentów, z których można korzystać do przesyłania dokumentów do sądów estońskich, to elektroniczny system informatyczny (<https://www.e-toimik.ee/>) oraz e-mail lub faks. W razie przesłania pisma do sądu faksem należy niezwłocznie przekazać do sądu jego oryginał. W przypadku odwołania od orzeczenia sądu oryginał odwołania należy złożyć w terminie 10 dni.

Sąd może uznać wniosek lub inny dokument procesowy przesłany pocztą elektroniczną przez stronę postępowania za wystarczający, nawet jeśli nie spełnia on wymogów dotyczących podpisu cyfrowego, pod warunkiem że sąd nie ma wątpliwości co do tożsamości nadawcy lub wysłania dokumentu, w szczególności jeżeli pisma opatrzone podpisem cyfrowym zostały uprzednio wysłane do sądu z tego samego adresu e-mail w tej samej sprawie przez tę samą stronę lub jeżeli sąd zgodził się na przedłożenie mu również w ten sposób wniosków lub innych dokumentów.

Istnieje też możliwość udzielenia uprzedniej zgody drogą elektroniczną w elektronicznym systemie informatycznym (<https://www.e-toimik.ee/>), pocztą elektroniczną lub faksem. Zgodę na doręczenia drogą elektroniczną zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie drobnych roszczeń można także złożyć do sądu wraz z wnioskiem o wszczęcie europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń.

Dokumenty procesowe doręcza się zazwyczaj adwokatom, notariuszom, komornikom, syndykom masy upadłościowej oraz agencjom państwowym lub samorządowym drogą elektroniczną w wyznaczonym systemie informatycznym. Doręczanie pism z użyciem innych metod jest dopuszczalne wyłącznie wówczas, gdy jest to uzasadnione.

Odwołanie od wyroku sądu wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń można wnieść do sądu okręgowego (*ringkonnakohus*) właściwego dla sądu rejonowego, który wydał orzeczenie w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń. Odwołanie składa się na piśmie i musi ono zawierać:

1. nazwę sądu, który wydał zaskarżony wyrok, datę wydania wyroku i numer sprawy cywilnej;
2. wyraźny wniosek wnoszący odwołanie, wskazujący zarówno zakres, w jakim kwestionuje wyrok sądu pierwszej instancji, jak i rodzaj orzeczenia sądu okręgowego, o które wnosi;
3. uzasadnienie odwołania;
4. datę doręczenia zaskarżonego wyroku.

Uzasadnienie odwołania musi obejmować:

1. przepis prawny naruszony przez sąd pierwszej instancji w wyroku lub przy formułowaniu wyroku bądź okoliczności faktyczne, które sąd pierwszej instancji błędnie lub niewłaściwie ustalił;
2. przyczynę naruszenia przepisu prawnego lub błędnego czy też niewłaściwego ustalenia okoliczności faktycznych;
3. wskazanie dowodów, które wnoszący odwołanie zamierza wykorzystać do udowodnienia swojego twierdzenia.

Do odwołania należy dołączyć dowody z dokumentów, których nie przedstawiono w sądzie pierwszej instancji i o których przyjęcie wnioskuje wnoszący odwołanie.

W przypadku gdy jako podstawę odwołania przedstawia się nowe okoliczności faktyczne i dowody, należy wskazać powód, dla którego nie przedstawiono ich w sądzie pierwszej instancji.

Jeżeli wnoszący odwołanie chce, aby sąd przesłuchał świadka, przyjął oświadczenie pod przysięgą od strony postępowania lub zlecił sporządzenie opinii biegłego lub oględziny, należy to wskazać w odwołaniu i uzasadnić. W takim przypadku w odwołaniu należy podać nazwiska, adresy i dane kontaktowe świadków lub biegłych, o ile są one znane.

Jeżeli wnoszący odwołanie chce, aby sprawę rozpatrzono na rozprawie sądowej, musi to wskazać w odwołaniu. W przeciwnym razie zakłada się, że wnoszący odwołanie zgadza się na rozstrzygnięcie sprawy w trybie pisemnym. Sąd doręcza wniosek odwoławczy drugiej stronie i wyznacza jej termin na przedstawienie stanowiska.

Wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia sądowego wydanego na podstawie rozporządzenia w sprawie drobnych

roszczeń rozstrzyga sąd w drodze orzeczenia. W razie potrzeby wnioski rozpoznaje się na rozprawie sądowej. Jeżeli wniosek zostanie przyjęty, europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń będzie kontynuowane tak, jak miało to miejsce przed wydaniem orzeczenia. Od orzeczeń sądu oddalających wnioski o ponowne zbadanie orzeczeń sądowych przysługuje odwołanie do sądu okręgowego. Odwołania od orzeczeń sądu okręgowego można wnosić do Sądu Najwyższego (*Riigikohus*) tylko wtedy, gdy sąd okręgowy oddalił odwołanie.

Wysokość opłaty sądowej ustala się na podstawie wartości przedmiotu sporu cywilnego, którą z kolei określa się na podstawie dochodzonej kwoty. Przy obliczaniu wartości przedmiotu sporu cywilnego kwotę roszczenia głównego dodaje się do kwoty roszczeń akcesoryjnych. W przypadku złożenia w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń wniosku o odzyskanie odsetek za zwłokę, które nie stały się wymagalne, do kwoty należy dodać kwotę odpowiadającą odsetkom za zwłokę za okres jednego roku. Wysokość opłaty sądowej ustala się na podstawie otrzymanej kwoty ostatecznej (wartości przedmiotu sporu cywilnego) oraz zgodnie z tabelą w załączniku nr 1 do ustawy o opłatach sądowych (*riigilõivuseadus*), o której mowa w § 59 ust. 1.

Opłatę sądową należy uiścić od połowy wartości powództwa w przypadku wniosku o rewizję wyroku sądu w postępowaniu na podstawie rozporządzenia w sprawie drobnych roszczeń. Opłata sądowa wynosi nie mniej niż 100 euro i nie więcej niż 2 100 euro.

Opłata za wniesienie odwołania jest równa opłacie za pierwotne złożenie w sądzie rejonowym wniosku o europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń, z uwzględnieniem zakresu odwołania. W przypadku odwołania lub skargi kasacyjnej od wyroku wydanego w trybie dokumentowym, wyroku tymczasowego lub wyroku częściowego wydanego z zastrzeżeniem, przyjmuje się, że wartość przedmiotu sporu wynosi 1/4 wartości przedmiotu sporu w pierwszej instancji.

Przy wnoszeniu skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego należy uiścić opłatę sądową w wysokości 1 % wartości przedmiotu sporu cywilnego, z uwzględnieniem zakresu skargi. Wysokość opłaty sądowej ustala się na podstawie art. 59 ustawy o opłatach sądowych. Opłata sądowa wynosi nie mniej niż 100 euro i nie więcej niż 4 760 euro.

Za wniesienie odwołania do sądu okręgowego (*ringkonnakohus*) lub Sądu Najwyższego (*Riigikohus*) pobiera się opłatę sądową w wysokości 70 euro.

Opłatę tę można uiścić przelewem na dowolny rachunek bankowy Ministerstwa Finansów: SEB Bank – nr rachunku EE571010220229377229 (SWIFT: EEUH22XX); Swedbank – nr rachunku EE062200221059223099 (SWIFT: HABAE22X); Luminor Bank – nr rachunku EE221700017003510302 (SWIFT: RIKOEE22); LHV Bank – nr rachunku EE567700771003819792 (SWIFT: LHVBE22).

Jeżeli orzeczenie sądu wydane w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń nie zostanie wykonane dobrowolnie, egzekucja wchodzi w zakres kompetencji [komorników](#).

Sądy rozpoznające wnioski w europejskich postępowaniach w sprawie drobnych roszczeń (zob. pkt 1.2) są uprawnione do stosowania środków, o których mowa w art. 23.

1.3 Formularze

Nie przewidziano krajowych standardowych formularzy stosowanych w postępowaniu uproszczonym.

1.4 Pomoc

Pomocy prawnej udziela się zgodnie z procedurą określoną w [ustawie o pomocy prawnej finansowanej przez państwo](#) (*riigi õigusabi seadus*) oraz w rozdziale 18 podrozdział 6 kodeksu postępowania cywilnego. O przyznaniu pomocy prawnej finansowanej przez państwo decyduje się na wniosek zainteresowanego.

Wniosek o przyznanie pomocy prawnej finansowanej przez państwo stronie postępowania sądowego w sprawie cywilnej składa się do sądu rozpatrującego sprawę lub właściwego do jej rozpoznania.

Osoba fizyczna może otrzymać pomoc prawną finansowaną przez państwo, jeżeli z uwagi na swoją sytuację finansową w momencie, w którym potrzebuje pomocy prawnej, nie jest w stanie pokryć kosztów usług prawnych świadczonych przez wykwalifikowanych adwokatów lub jeżeli jest w stanie pokryć te koszty wyłącznie częściowo lub w ratach lub jeżeli jej sytuacja finansowa uniemożliwia pokrycie podstawowych kosztów utrzymania po uiszczeniu opłat za usługi prawne.

Pomoc prawną finansowaną przez państwo przyznaje się osobie fizycznej, która w chwili złożenia wniosku o pomoc prawną ma miejsce zamieszkania na terytorium Republiki Estońskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub jest obywatelem Republiki Estońskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Miejsce zamieszkania ustala się na podstawie art. 62 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1). Innym osobom fizycznym przyznaje się pomoc prawną tylko wówczas, gdy są do tego uprawnione na mocy zobowiązania międzynarodowego wiążącego Estonię.

1.5 Zasady dotyczące przeprowadzania dowodów

W przeciwieństwie do standardowego trybu rozpatrywania powództwa tryb uproszczony na podstawie § 405 kodeksu postępowania cywilnego pozwala sądowi przeprowadzić dowód w sprawie z własnej inicjatywy. Sąd może pominąć przepisy prawne dotyczące wymogów co do formy przedstawienia i przeprowadzenia dowodu, a także uznać za dowody środki dowodowe, których nie złożono pod przysięgą, w tym oświadczenia stron postępowania.

W trybie dokumentowym jako dowody dopuszcza się jedynie dokumenty przedłożone przez strony i oświadczenia stron złożone pod przysięgą. Można je przedstawić wyłącznie w odniesieniu do powództwa o zapłatę środków pieniężnych z weksla lub czeku bądź powództwa o przymusową egzekucję wynikającą z hipoteki lub hipoteki na statku, a także tego, czy dokument jest autentyczny, czy sfałszowany. Nie przyjmuje się żadnych innych dowodów, a sprzeciwów nie bierze się pod uwagę. W trybie dokumentowym nie można wnosić żadnych innych roszczeń ani roszczeń wzajemnych. Aby udowodnić roszczenie akcesoryjne wynikające z weksla lub czeku wystarczy je uzasadnić.

Zasady przeprowadzania dowodów określa rozdział 25 kodeksu postępowania cywilnego. O ile ustawa nie stanowi inaczej, obie strony postępowania muszą udowodnić okoliczności faktyczne, na których opierają swoje roszczenia i sprzeciwy. O ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, strony mogą uzgodnić inny rozkład ciężaru dowodu niż przewidziany w ustawie oraz ustalić, jaki charakter mają mieć dowody służące potwierdzeniu określonych faktów. Dowody dostarczają strony postępowania. Sąd może wezwać strony do przedstawienia dodatkowych dowodów. Jeżeli strona postępowania, która chce przedstawić dowody, nie może zrobić tego samodzielnie, ma prawo zwrócić się do sądu o przeprowadzenie dowodu. Przedstawiająca dowody lub żądająca przeprowadzenia dowodu strona postępowania musi wyjaśnić, które z faktów istotnych dla sprawy chce udowodnić odnośnymi dowodami. Każdy wniosek o przeprowadzenie dowodu musi zawierać informacje umożliwiające jego wykonanie. W postępowaniu przygotowawczym sąd wyznacza stronom termin na przedstawienie dowodów lub złożenie wniosków o przeprowadzenie dowodu. Jeżeli wniosek strony postępowania o przeprowadzenie dowodu zostanie odrzucony, ponieważ strona ta nie pokryła z góry kosztów związanych z przeprowadzeniem dowodu pomimo tego, że sąd zażądał zapłaty, strona nie ma prawa żądać późniejszego przeprowadzenia takiego dowodu, jeżeli przyjęcie takiego wniosku spowodowałoby odroczenie postępowania.

Jeżeli konieczne jest przeprowadzenie dowodu poza właściwością miejscową sądu, który prowadzi postępowanie w sprawie, sąd rozpoznający sprawę może orzec, że należy złożyć specjalny wniosek o dokonanie czynności procesowej do sądu posiadającego właściwość miejscową umożliwiającą przeprowadzenie dowodu. Specjalny wniosek składa się zgodnie z obowiązującą procedurą wykonania żądanej czynności procesowej. Strony postępowania otrzymują informacje o czasie i miejscu dokonania czynności procesowej, jednakże nieobecność strony nie stoi na przeszkodzie wykonaniu specjalnego wniosku. Protokół z czynności procesowej i dowód przeprowadzony w toku wykonania specjalnego wniosku niezwłocznie przekazuje się sądowi rozpoznającemu sprawę. Jeżeli przeprowadzenie dowodu przez sąd wykonujący specjalny wniosek doprowadzi do powstania sporu, od rozstrzygnięcia którego zależy dalsze przeprowadzenie dowodu, ale sąd ten nie jest w stanie go rozstrzygnąć, spór rozstrzyga sąd rozpoznający sprawę główną. Jeżeli sąd rozpatrujący specjalny wniosek uzna, że w interesie rozstrzygnięcia sprawy właściwe jest przekazanie postępowania dowodowego innemu sądowi, kieruje w tym celu wniosek do innego sądu i informuje o tym strony postępowania.

W postępowaniu cywilnym w Estonii można wykorzystać dowody przeprowadzone w innym państwie zgodnie z prawem tego państwa, chyba że czynność procesowa dokonana, aby przeprowadzić dowód, jest sprzeczna z zasadami estońskiego postępowania cywilnego. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1783 w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych skład sądu estońskiego, który wystąpił o przeprowadzenie dowodu

zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu, lub sędzia działający na podstawie postanowienia takiego sądu może być obecny przy przeprowadzaniu dowodu i może uczestniczyć w przeprowadzaniu dowodu przez sąd zagraniczny. Strony postępowania, ich zastępcy procesowi i biegli mogą uczestniczyć w przeprowadzaniu dowodu w takim samym zakresie, w jakim mogą uczestniczyć w przeprowadzaniu dowodów w Estonii. W przypadku gdy art. 19 ust. 3 rozporządzenia zezwala na bezpośrednie przeprowadzenie dowodu przez sąd estoński w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w przeprowadzaniu dowodu może uczestniczyć skład orzekający, sędzia działający na podstawie postanowienia lub biegły wyznaczony przez sąd.

Jeżeli dowód ma być przeprowadzony poza Unią Europejską, sąd wnosi o przeprowadzenie dowodu za pośrednictwem właściwego organu zgodnie z Konwencją o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych. Sąd może również przeprowadzić dowód w innym państwie, działając poprzez ambasadora lub upoważnionego urzędnika konsularnego reprezentującego Republikę Estońską w tym państwie, pod warunkiem że nie zakazują tego przepisy prawa danego państwa.

Strona, która przedstawiła dowód lub zażądała przeprowadzenia dowodu, może z niego zrezygnować lub go wycofać wyłącznie za zgodą strony przeciwnej, chyba że prawo stanowi inaczej.

1.6 Procedura pisemna

W ramach trybu uproszczonego sprawę można rozpatrywać w trybie pisemnym. Sąd zapewnia poszanowanie podstawowych praw i wolności oraz podstawowych praw procesowych stron postępowania, a także wysłuchuje stronę na jej wnioski. Nie ma wówczas konieczności przeprowadzenia rozprawy sądowej. Sąd może odstąpić od przeprowadzenia pisemnego postępowania przygotowawczego lub rozprawy sądowej.

W ramach trybu dokumentowego sprawę może rozpatrzyć w trybie pisemnym, o ile strony wyrażą na to zgodę.

1.7 Treść orzeczenia

Wyrok składa się z części wstępnej, sentencji, części opisowej i uzasadnienia. W trybie uproszczonym sąd może wydać wyrok bez części opisowej lub uzasadnienia. Jeżeli sąd rozpoznaje powództwo w trybie uproszczonym, może ograniczyć się w części opisowej wyroku do wskazania jedynie podstaw prawnych i dowodów, na których oparł swoje wnioski.

Sąd rejonowy wydający wyrok w sprawie, w której zastosowano tryb uproszczony, może stwierdzić, że zezwala na wniesienie odwołania. Co do zasady sąd dopuszcza środek zaskarżenia, jeżeli uzna, że orzeczenie sądu apelacyjnego jest niezbędne do uzyskania opinii sądu okręgowego w kwestii prawnej. Nie ma potrzeby uzasadniania zgody na wniesienie odwołania.

W trybie dokumentowym powództwo zostaje oddalone, jeżeli powód nie udowodnił roszczenia na podstawie dowodów dozwolonych w tym trybie. W takim przypadku powództwo można wnieść ponownie w trybie standardowym. Jeżeli sąd uwzględni powództwo w trybie dokumentowym pomimo sprzeciwów pozwanego, wydaje wyrok, w którym między innymi zastrzega prawo pozwanego do obrony swoich praw w przyszłości. Wyrok z zastrzeżeniem uważa się za prawomocny do celów odwołania i egzekucji. W przypadku gdy sprzeciw, który można było wnieść w trybie dokumentowym, zostanie rozstrzygnięty w wyroku z zastrzeżeniem, pozwany może ten sprzeciw wnieść ponownie tylko w razie uchylenia lub zmiany wyroku z zastrzeżeniem.

1.8 Zwrot kosztów

Zasady ogólne:

- Koszty postępowania ponosi strona przegrywająca sprawę.
- Strona przegrywająca zwraca drugiej stronie między innymi wszelkie niezbędne koszty pozasądowe poniesione wskutek postępowania sądowego. Strony otrzymują zwrot wszelkich kosztów pozasądowych, za które zwrot otrzymałby świadek, w tym rekompensatę za utratę zarobków lub innych stałych dochodów, na tej samej podstawie i w takim samym zakresie, w jakim wypłaca się je świadkom.
- Koszty procesowe zastępcy prawnego strony zwraca się na takich samych zasadach, jak koszty postępowania.
- Sąd może obciążyć strony kosztami w całości lub w części, jeżeli obciążenie strony przegrywającej kosztami strony przeciwnej byłoby rażąco nieuczciwe lub nieuzasadnione.

- Jeżeli powództwo zostało zaspokojone częściowo, strony ponoszą koszty postępowania w równym stopniu, chyba że sąd podzieli te koszty w stopniu odpowiadającym zaspokojeniu roszczenia lub obciąży strony kosztami postępowania w całości lub w części.

1.9 Możliwość odwołania

W sentencji wyroku wydanego w trybie uproszczonym sąd wskazuje zasady i termin wniesienia odwołania. Od wyroku wydanego w trybie uproszczonym można wnieść odwołanie w trybie standardowym. Niezależnie od tego, czy sąd rejonowy na to zezwolił, odwołanie można wnieść, a sąd okręgowy może je rozpoznać w trybie uproszczonym. Sąd okręgowy nie może pozostawić odwołania bez rozpoznania wyłącznie dlatego, że stosuje tryb uproszczony.

Od wyroku wydanego w trybie dokumentowym można wnieść odwołanie w trybie standardowym.

Od wyroku sądu pierwszej instancji może odwołać się strona oraz osoba trzecia, która wniosła niezależne roszczenie. Osoba trzecia, która nie dochodzi roszczenia niezależnego, może wnieść odwołanie na warunkach określonych w § 214 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego.

Odwołania nie można wnieść, jeżeli w pozwie złożonym w sądzie obie strony zrzekły się prawa do jego wniesienia.

Odwołania można złożyć w terminie 30 dni od dnia doręczenia wyroku stronie, nie później niż w ciągu pięciu miesięcy od publicznego ogłoszenia wyroku sądu pierwszej instancji.

Jeżeli podczas biegu terminu na wniesienie odwołania sąd wydał w danej sprawie wyrok uzupełniający, termin na wniesienie odwołania rozpoczyna bieg w dniu ogłoszenia wyroku uzupełniającego – dotyczy to również odwołania od pierwotnego wyroku. W przypadku gdy do wyroku wydanego bez części opisowej lub uzasadnienia dodano pominiętą część, termin na wniesienie odwołania rozpoczyna bieg na nowo od daty ogłoszenia kompletnego wyroku.

Jeżeli strony osiągną w tej kwestii porozumienie i powiadomią o nim sąd, termin na wniesienie odwołania można skrócić lub przedłużyć do maksymalnie pięciu miesięcy od daty ogłoszenia wyroku.

Strona postępowania odwoławczego może wnieść środek zaskarżenia od wyroku sądu okręgowego do Sądu Najwyższego, jeżeli sąd okręgowy dopuścił się rażącego naruszenia przepisu prawa procesowego lub niewłaściwie zastosował przepis prawa materialnego. Osoba trzecia, która nie dochodzi roszczenia niezależnego, może wnieść skargę kasacyjną na warunkach określonych w sekcji 214 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego.

Skargi kasacyjnej nie można wnieść, jeżeli w pozwie złożonym w sądzie obie strony zrzekły się prawa do jej wniesienia.

Skargę kasacyjną można wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia wyroku stronie, nie później niż w ciągu pięciu miesięcy od publicznego ogłoszenia wyroku sądu okręgowego.

■ Ostatnia aktualizacja: 31/12/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.